

**REGULAMIN RAMOWY
ROZGRYWEK II LIGI Kobiet I MĘŻCZYŹN
OBOWIĄZUJĄCY OD SEZONU 2008/2009**

§ 1. Postanowienia ogólne.

Rozgrywki II ligi kobiet i mężczyzn prowadzone są zgodnie z zasadami zawartymi w:

- Przepisach gry w piłkę ręczną,
- niniejszym Regulaminie rozgrywek,

oraz obowiązują w nich inne uchwały i decyzje Zarządu ZPRP dotyczące rozgrywek.

§ 2. Organ prowadzący rozgrywki.

1. Organem prowadzącym rozgrywki II ligi są Wojewódzkie Związki Piłki Ręcznej (WZPR), a kluby w nich uczestniczące bezpośrednio podlegają temu organowi w sprawach związanych z rozgrywkami.
2. Kluby biorące udział w rozgrywkach za pośrednictwem e-mail (ew. faxem lub pocztą):
 - 1) kierują korespondencję w sprawach rozgrywek bezpośrednio do WZPR prowadzącego rozgrywki,
 - 2) otrzymują od WZPR prowadzącego komunikaty i pisma dotyczące rozgrywek.

§ 3. Uczestnicy rozgrywek.

1. Rozgrywki II ligi kobiet i mężczyzn odbywają się w 4-ch grupach wg podziału geograficznego ustalonego przez Kolegium Ligi ZPRP na podstawie zebranych informacji o uczestnikach rozgrywek z WZPR. Organizatorów rozgrywek ustala Kolegium Ligi ZPRP. Nadzór bezpośredni nad rozgrywkami w ich trakcie prowadzi Komisarz Ligi.
2. W rozgrywkach uczestniczą zespoły, które spadły z I ligi, uczestniczyły w rozgrywkach II ligi i nie spadły do klasy niższej oraz mistrzowie grup III ligi. W szczególnych przypadkach mogą w nich uczestniczyć zespoły III ligi, które potwierdzą udział w rozgrywkach i wpłacą wpisowe. Decyzje w tym zakresie podejmuje KOL ZPRP na wniosek WZPR prowadzącego rozgrywki.
3. Liczba uczestniczących drużyn w każdej grupie uzależniona jest od zgłoszeń, lecz nie może być większa niż 12 zespołów w rozgrywkach kobiet i 14 zespołów w rozgrywkach mężczyzn.
4. Jeżeli Zarząd ZPRP przyznał WZPR-om prawo do organizacji rozgrywek III ligi, to KOL ZPRP akceptuje skład zespołów w grupie, a Komisarz Ligi wydaje zespołom licencje sportowe na udział w rozgrywkach.

§ 4. System rozgrywek.

1. W zależności od liczby zespołów uczestniczących w poszczególnych grupach rozgrywki II ligi kobiet i mężczyzn rozgrywane będą systemami:
 - 1) dwurundowym, każdy z każdym, mecz i rewanż – jeżeli w danej grupie uczestniczy co najmniej 5 zespołów;
 - 2) czterorundowym, każdy z każdym, mecz i rewanż – jeżeli w danej grupie uczestniczy mniej niż 5 zespołów.
2. Do klasyfikacji końcowej zalicza się wyniki z wszystkich rozegranych spotkań.

§ 5. Zasady awansu i spadku.

1. Zespoły, które zwyciężą w poszczególnych grupach II ligi awansują do rozgrywek I ligi. W przypadku rezygnacji z awansu zwycięzcy grupy do I ligi awansuje zespół, który zajął 2 miejsce w rozgrywkach danej grupy.
2. Zespół, który zajmie 2-gie miejsce w rozgrywkach mężczyzn uczestniczy w barażu I stopnia (mecz i rewanż) rozgrywanego pomiędzy wicemistrzami grup. Pary barażu I stopnia i gospodarzy zawodów ustala się drogą losowania. Zwycięzcy barażu I stopnia grają w barażu II stopnia z X-tymi zespołami I ligi mężczyzn. Pary ustala się drogą losowania. Gospodarzem zawodów rewanżowych jest X-ty zespół I ligi mężczyzn. O wyniku barażu decydują kolejno: liczba zdobytych punktów, dodatnia różnica bramek, a w przypadku gdy jest ona równa, większa liczba bramek zdobytych na wyjeździe. Jeżeli i ta różnica jest równa, to należy postępować zgodnie z przepisami gry w piłkę ręczną. Zwycięzcy barażu II stopnia w następnym sezonie uczestniczą w rozgrywkach I ligi mężczyzn, a pokonani w rozgrywkach II ligi mężczyzn.
3. Zespół, który zajmie ostatnie miejsce w rozgrywkach spada do klasy niższej, jeżeli liczba zespołów wynosi od 5 do 10, a jeżeli liczba zespołów wynosi więcej niż 10, to do klasy niższej spadają 2 zespoły.
4. W przypadkach szczególnych, związanych z awansami i spadkami, decyzje na wniosek WZPR prowadzącego rozgrywki podejmuje KOL ZPRP.

§ 6. Zasady finansowe uczestnictwa.

1. Kluby uczestniczące w rozgrywkach sezonu 2008/2009 wpłacają na konto WZPR prowadzącego rozgrywki:
 - 1) wpisowe i kaucję zabezpieczającą przed wycofaniem zespołu z rozgrywek (tylko zespoły mężczyzn) oraz na pokrycie nałożonych na niego kar grzywny i przesyłają potwierdzenie dokonania tych wpłat w terminie ustalonym przez WZPR prowadzący rozgrywki;
 - 2) opłaty manipulacyjne w związku z okolicznościami, o których mowa w § 10 ust. 6 i 7;
 - 3) grzywny z tytułu kar, o których mowa w § 19.
2. Wysokość wpłat za udział w rozgrywkach w sezonie 2008/2009 wynosi:
 - 1) wpisowe
II liga kobiet - 1000 zł,
II liga mężczyzn - 1500 zł.
 - 2) kaucja
II liga mężczyzn – 2000 zł; wpłata przed rozpoczęciem I rundy rozgrywek.
II liga kobiet - 1000 zł płatna w terminie do 31.12.08r.
3. Niewpłacenie wpisowego i kaucji w terminie określonym w ust. 1 pkt 1 powoduje nieuwzględnienie drużyny w rozgrywkach.
4. Kluby będące gospodarzami meczów pokrywają wszystkie koszty związane z ich organizacją w miejscu zawodów, w tym koszty delegacji sędziowskich, z zastrzeżeniem ustaleń ust. 7, zgodnie z zasadami i wg stawek ustalonych przez Zarząd ZPRP. Koszty delegatów-obszerników ZPRP pokrywa Związek, zgodnie z uchwałą nr 28/08 Zarządu ZPRP z dnia 20.06.08r.
5. Kluby przyjezdne pokrywają koszty podróży, zakwaterowania, wyżywienia, a także ewentualnie inne związane z uczestnictwem członków swojej drużyny w zawodach w charakterze gości.

6. Jeżeli KSW ZPRP dokonuje obsady delegata-observatora ZPRP na zawody na wniosek drużyny gości, to klub przyjezdny zobowiązany jest do pokrycia kosztów jego delegacji.
7. Kluby uiszczają wszelkie opłaty oraz grzywny, ze szczegółowym określeniem tytułu wpłaty, bezpośrednio na konto WZPR prowadzącego rozgrywki.
8. W związku z ponoszonymi kosztami koordynacji rozgrywek przez KOL ZPRP oraz zmian w obsadzie sędziowskiej przez KSW ZPRP, WZPR-y prowadzące rozgrywki w terminie do końca września br. wpłacają na rzecz ZPRP zryczałtowane opłaty:
 - 200 zł przy liczbie do 5 drużyn w rozgrywkach;
 - 300 zł przy liczbie do 9 drużyn w rozgrywkach;
 - 400 zł przy liczbie powyżej 9 drużyn w rozgrywkach.

§ 7. Zgłoszenie do rozgrywek.

1. Każdy zespół musi w terminie ustalonym przez WZPR prowadzący rozgrywki potwierdzić swój udział w rozgrywkach pismem podpisanym przez 2 członków Zarządu klubu oraz do dnia losowania nadesłać następujące dane:
 - 1) nazwa statutowa klubu;
 - 2) nazwa klubu do korespondencji (maksymalnie trzy wyrazy z siedzibą klubu);
 - 3) adres klubu;
 - 4) nr telefonu i faksu, adres poczty elektronicznej oraz ewentualnie strony internetowej;
 - 5) nazwiska i imiona oraz numery telefonów osób do kontaktu w sprawie rozgrywek (maksymalnie 3 osoby);
 - 6) hala sportowa: nazwa, adres, telefon.
2. W terminie do 14 dni przed rozpoczęciem odpowiednich rozgrywek kluby zobowiązane są nadesłać:

alfabetyczny, imienny wykaz zawodników wg obowiązującego wzoru oraz licencje do ich potwierdzenia - wykaz musi być potwierdzony przez macierzysty WZPR oraz zawierać następujące dane:

- nazwisko i imię,
- datę urodzenia,
- wzrost,
- wagę,
- pozycję w grze,
- numer karty zgłoszenia WZPR,
- data potwierdzenia karty zgłoszenia przez WZPR,
- numer licencji ZPRP lub WZPR, o ile jest w posiadaniu zawodnika i może być przedłużona,
- podpis zawodnika.

W wykazie należy również podać nazwiska, imiona, pełnione funkcje w drużynie trenerów, a także innych osób towarzyszących, które będą miały prawo przebywać w strefie zmian. Licencje zawodnicze i osób towarzyszących do rozgrywek wydaje WZPR prowadzący rozgrywki. Licencje trenerskie wydaje Wydział Organizacji Szkolenia lub odpowiedni WZPR, zgodnie z uchwałą Zarządu ZPRP.

W rozgrywkach II ligi mają prawo uczestniczyć zawodnicy posiadający aktualną licencję wydaną przez KOL ZPRP dla rozgrywek klas wyższych.

3. W terminie 7 dni przed rozpoczęciem rozgrywek Kluby są zobowiązane nadesłać „Oświadczenie Zarządu klubu o bezpieczeństwie zawodów ligowych w piłce ręcznej” lub zgodę władz samorządowych na organizację imprez masowych, jeżeli taka jest wymagana.
4. Kluby są zobowiązane do uzyskania licencji sportowej na udział w rozgrywkach wg regulaminu zatwierdzonego przez Zarząd ZPRP.
5. Określony w ust. 2 pkt 1 tryb postępowania obowiązuje także przy dodatkowych zgłoszeniach do rozgrywek zawodników i osób towarzyszących po terminie wskazanym w tymże pkt. Licencje zawodników i osób towarzyszących nie mogą być wydane później niż 2 dni przed zawodami.
6. W składzie zespołu przystępującego do każdego zawodów powinna znajdować się przynajmniej jedna osoba posiadająca ważną licencję trenerską wydaną zgodnie z „Regulaminem wydawania, przedłużania, zawieszania i cofania licencji osobom pracującym w charakterze szkoleniowców z drużynami piłki ręcznej”.
7. Zasady uczestnictwa zawodników w zespołach SMS określają uchwały Zarządu ZPRP nr 54/00 z dn. 24.07.2000r; nr 58/01 z dn. 31.05.2001r. oraz 34/06 z dn. 23.09.2006r.
8. W rozgrywkach nie mają prawa uczestniczyć zawodnicy zagraniczni nie posiadający obywatelstwa krajów Unii Europejskiej.
9. W rozgrywkach nie mają prawa uczestniczyć młodziczki i młodzicy.
10. Jeżeli klub posiada 2 zespoły uczestniczące w rozgrywkach seniorów, to zawodnik bez żadnych ograniczeń dotyczących liczby rozegranych zawodów może w wyznaczonym terminie zawodów (sobota-niedziela) uczestniczyć tylko w jednych zawodach mistrzowskich z zaznaczeniem, że nie ma odstępstwa od tej zasady w przypadku zmiany terminu zawodów.

§ 8. Zgłoszenie hal sportowych do rozgrywek.

1. Przed losowaniem rozgrywek kluby są zobowiązane zgłosić hale sportowe do rozgrywek ligowych z podaniem wymiarów boiska do piłki ręcznej.
2. W terminie 14 dni przed rozpoczęciem rozgrywek kluby są zobowiązane nadesłać aktualny, zgodnie z wymogami ust. 3 „Arkusze weryfikacyjny hali sportowej”.
3. Hale sportowe weryfikuje WZPR prowadzący rozgrywki nie rzadziej niż raz na 2 lata.
4. Po każdej modernizacji czy też remoncie hali sportowej musi być dokonana jej ponowna weryfikacja.
5. Zawody II ligi mogą się odbywać wyłącznie w halach sportowych zweryfikowanych przez WZPR i zatwierdzonych do rozgrywek przez WZPR prowadzący rozgrywki.

§ 9. Terminarz rozgrywek.

1. Rozgrywki odbywają się wyłącznie w terminach wyznaczonych przez KOL ZPRP w uzgodnieniu z Wydziałem Organizacji Szkolenia ZPRP. Terminy rozgrywek powinny być zgodne z terminami I ligi, przy czym u mężczyzn należy kolejki rozgrywać z wyprzedzeniem w przypadku udziału 14 drużyn. Zmiany terminów może dokonać WZPR prowadzący rozgrywki za zgodą KOL ZPRP.
2. Podstawowymi dniami tygodnia dla rozgrywek są soboty/niedziele.
3. Zawody mogą się rozpocząć w dni:
 - 1) wolne od pracy nie wcześniej niż o godz. 10.00 i nie później niż o godz. 20.00,
 - 2) robocze nie wcześniej niż o godz. 15.00 i nie później niż o godz. 20.00 w przypadku przełożenia zawodów.

Odstępstwa od powyższych ustaleń mogą mieć miejsce jedynie za zgodą przeciwnika i WZPR prowadzącego rozgrywkę.

4. WZPR prowadzący rozgrywki zastrzega sobie możliwość ustalenia terminów zawodów w ostatnich dwóch kolejkach odpowiednio II rundy lub IV rundy (w zależności od liczby zespołów w danej grupie), przy czym zawody w tych kolejkach nie mogą się rozpoczynać później niż o godz. 18.00.

§ 10. Zmiany terminów rozgrywania zawodów.

1. WZPR wyznacza nowy termin zawodów, które nie doszły do skutku z przyczyn niezależnych od obydwu drużyn.
2. W przypadku powołania zawodników na zgrupowania kadr młodzieżowych zespoły II ligi mogą występować najpóźniej na 10 dni przed zawodami o zmianę ich terminu z urzędu, a nowy termin może być wyznaczony przez WZPR prowadzący rozgrywki przed lub po wynikającym z terminarza rozgrywek.
3. W przypadku udziału zespołu w Mistrzostwach Polski junierek i juniorów zespoły II ligi mogą występować na 14 dni przed zawodami o zmianę ich terminu z urzędu, a nowy termin może być wyznaczony przez WZPR prowadzący rozgrywki przed lub po wynikającym z terminarza rozgrywek.
4. Przełożenie zawodów z urzędu może nastąpić w przypadkach spowodowanych awarią podczas podróży koleją, wypadkiem drogowym autokaru, stwierdzeniem epidemii ogłoszonej przez władze wojewódzkie lub zbiorowego zatrucia potwierdzonego przez stację wojewódzką „SANEPID” oraz przyczynami siły wyższej. Koszty przełożonych zawodów są wówczas pokrywane przez obie strony po połowie.
5. Przełożenie zawodów z urzędu może nastąpić w przypadku transmisji telewizyjnej zgłoszonej przez gospodarza zawodów.
6. Przełożenie zawodów z innych powodów może mieć miejsce, jeżeli wniosek ze zgodą zespołu przeciwnika oraz potwierdzeniem dokonania przez wnioskodawcę opłaty manipulacyjnej w wysokości 200 zł wpłynie do WZPR prowadzącego rozgrywki na 14 dni przed terminem zawodów. Wnioskowany nowy termin zawodów, w uzasadnionych przypadkach, może spowodować zmiany określonej losowaniem kolejności spotkań, pod warunkiem, że przekładane zawody zostaną rozegrane awansem.
7. W I rundzie rozgrywek, za zgodą obu zespołów, może nastąpić zmiana gospodarza zawodów:
 - 1) bez opłaty manipulacyjnej, jeżeli wniosek klubu wpłynie do WZPR prowadzącego rozgrywki przed rozpoczęciem rozgrywek;
 - 2) za opłatą manipulacyjną w wysokości 200 zł wniesioną przez wnioskodawcę, jeżeli wniosek w trakcie rozgrywek wraz ze zgodą przeciwnika wpłynie na 7 dni przed terminem zawodów.

W przypadkach szczególnych i uzasadnionych klub może zostać zwolniony z opłaty manipulacyjnej.

§ 11. Obsada sędziów i delegatów-obszerników ZPRP.

1. Obsady sędziów i delegatów-obszerników ZPRP na zawody dokonuje KSW ZPRP, a podawana jest ona do wiadomości wszystkich zainteresowanych przez organ prowadzący rozgrywki.
2. Zmian w obsadzie sędziowskiej dokonywać będzie KSW ZPRP.

3. Koszty delegatów – obserwatorów ZPRP pokrywa Związek, zgodnie z uchwałą nr 28/08 Zarządu ZPRP z dnia 20.06.08r.

§ 12. Obowiązki klubu będącego gospodarzem zawodów.

1. Gospodarzem zawodów jest każdorazowo klub wymieniony w terminarzu rozgrywek na I miejscu.
2. Do obowiązków gospodarza należy:
 - 1) przygotowanie obiektu do rozgrywek zgodnie z wymogami przepisów gry w piłkę ręczną,
 - 2) przygotowanie obiektu do rozgrywek zgodnie z Ustawą o bezpieczeństwie imprez masowych z dnia 22 sierpnia 1997r (Dz. U. Nr 108 poz. 680 wraz z późniejszymi zmianami) i uzyskanie zezwolenia władz samorządowych na organizację imprez masowych, jeżeli pojemność widowni przekracza 300 osób. Jeżeli zawody nie posiadają charakteru imprezy masowej, to klub podaje dane w „Oświadczeniu Zarządu klubu w sprawie bezpieczeństwa zawodów ligowych w piłce ręcznej”. Zezwolenie władz samorządowych lub oświadczenie klub winien nadesłać na 14 dni przed rozpoczęciem rozgrywek.
 - 3) wyznaczenie godziny meczu, zgodnie z zasadami określonymi w § 9 ust. 3 oraz zawiadomić drużyny gości, sędziów zawodów oraz delegata-obszawatora ZPRP pocztą elektroniczną, listem poleconym lub za dowodem doręczenia na 10 dni przed terminem zawodów o ich miejscu, dacie i godzinie rozpoczęcia. Kopia zawiadomienia winna być przesłana do właściwego WZPR-u, policji, służb medycznych i środków masowego przekazu. W zawiadomieniu należy podać kolor koszulek i spodenek zawodników z pola gry oraz kolor bluz bramkarskich,
 - 4) przygotowanie protokołu zawodów wydanego przez ZPRP;
 - 5) dokonanie przed rozpoczęciem zawodów wypłaty sędziom i delegatowi-obszawatorowi ZPRP należności z tytułu delegacji;
 - 6) zapewnienie dyżuru lekarskiego w czasie od 15 minut przed zawodami, do 15 minut po zawodach; czas oczekiwania na lekarza wynosi 15 minut od wyznaczonej godziny rozpoczęcia zawodów;
 - 7) przygotowanie szatni dla zespołów i sędziów, zabezpieczonych przed kradzieżą i zniszczeniem pozostawionych w nich rzeczy oraz zabezpieczenie poprzez stosowną ochronę przed uszkodzeniem środków transportu drużyny przyjezdnej, sędziów i delegata-obszawatora ZPRP;
 - 8) przygotowanie miejsc siedzących w strefie zmian dla zawodników rezerwowych i osób towarzyszących;
 - 9) przygotowanie stolika sędziowskiego z 5-cioma krzesłami;
 - 10) przygotowanie tablicy wyników;
 - 11) przygotowanie napojów dla drużyn i sędziów;
 - 12) zabezpieczenie sędziom prowadzącym zawody i delegatowi-obszawatorowi ZPRP pomieszczenia do odpoczynku na 4 godziny przed meczem i noclegów, jeżeli są one niezbędne;
 - 13) dostarczenie przed rozpoczęciem zawodów do stolika sędziowskiego:
 - a) „Przepisów gry w piłkę ręczną”,
 - b) Regulaminu rozgrywek,
 - c) 2 stoperów elektronicznych,

- d) kartek w formacie A-4 w celu informowania o nałożonych karach i czasie ich zakończenia,
 - e) 2 zielonych kartek o wymiarach 15x20 oznaczonych obustronnie dużą literą „T”,
 - f) „Oświadczenia Zarządu klubu o bezpieczeństwie zawodów ligowych w piłce ręcznej” lub zezwolenia władz samorządowych, jeżeli zawody mają charakter imprezy masowej,
 - g) kserokopii licencji klubowej wydanej przez Zarząd Związku.
- 14) zabezpieczenie utrzymania właściwej jakości nawierzchni boiska podczas zawodów;
 - 15) prowadzenie rejestracji zawodów w sposób ciągły, począwszy od czasu rozpoczęcia prezentacji zawodników do czasu opuszczenia boiska przez sędziów (ewentualne zajścia na widowni muszą być rejestrowane). Rejestrację należy prowadzić w taki sposób, by na jej podstawie możliwe było dokładne odtworzenie przebiegu zawodów i ewentualnych wydarzeń mających wpływ na ich przebieg. Rejestrację zawodów należy prowadzić z kamery umieszczonej na statywie przy linii środkowej boiska i na wysokości minimum 2 metry od podłoża. Transmisja telewizyjna z meczu nie zwalnia gospodarza zawodów z obowiązku ich rejestracji. Zespoły II ligi muszą przechowywać nagranie z zawodów w formacie DVD na płycie DVD do 30 dni po terminie zawodów i w razie potrzeby, na żądanie WZPR-u lub KSW ZPRP, przesłać nagranie z zawodów;
 - 16) na prośbę sędziów (delegata-observatora ZPRP) – zapis w protokole zawodów (sędziowie proszą o przesłanie zapisu meczu na płycie DVD) – przesłanie na adres jednego z sędziów nagrania z zawodów w formacie DVD na płycie DVD w terminie jak w pkt. 15.
 - 17) zorganizowanie w określonym miejscu spotkania delegata-observatora ZPRP i sędziów z zaproszonymi przedstawicielami zespołów w ciągu 15 minut po zakończeniu zawodów – udział przedstawicieli klubów nie jest obowiązkowy;
 - 18) przesłanie następnego dnia roboczego po dniu meczu protokołu zawodów faxem do godz. 12.00, a jego oryginału listem poleconym **najpóźniej do godz. 20.00** do WZPR prowadzącego rozgrywkę lub dostarczenia w inny sposób w ciągu 48 godzin do biura WZPR prowadzącego rozgrywkę;
 - 19) zapewnienie zespołowi gości minimum 10% biletów sprzedawanych na dane zawody ligowe pod warunkiem, że zespół gości złoży zapotrzebowanie na 14 dni przed terminem zawodów;
 - 20) umożliwienie przedstawicielom innych klubów II ligi dokonywania rejestracji zawodów z miejsca gwarantującego prawidłowe ich nagranie.

§ 13. Obowiązki drużyny gości.

- 1. Zespół gości zobowiązany jest przybyć na wyznaczoną godzinę rozpoczęcia zawodów a dopuszczalne spóźnienie wynosi 60 minut od wyznaczonego terminu rozpoczęcia zawodów wyłącznie w przypadku udokumentowanej awarii publicznego środka komunikacji lub działaniem siły wyższej.
- 2. Zespół gości winien dostosować stroje do kolorów koszulek i spodenek zespołu gospodarzy.
- 3. Obowiązkiem zespołu gości jest stosować się do innych przepisów wynikających z niniejszego regulaminu i przepisów gry w piłkę ręczną.

§ 14. Przebieg zawodów – sprawy porządkowe.

1. Drużyny są zobowiązane występować w estetycznych, jednolitych strojach sportowych (zawodnicy w polu i bramkarze) oznaczonych numerami w sposób określony w przepisach gry. W przypadku, gdy obie drużyny przygotowane do gry będą posiadać jednakowe lub podobne stroje, to wówczas do zmiany strojów zobowiązana jest drużyna gości.
2. Kolor czarny zastrzeżony jest dla sędziów. Sędziowie są zobowiązani występować w koszulkach kontrastujących z kolorem koszulek obydwu drużyn.
3. Drużyna może być reprezentowana wyłącznie przez osobę wpisaną w protokóle zawodów jako odpowiedzialna za zespół.
4. Skład drużyny wpisywany do protokołu przed rozpoczęciem zawodów powinien zawierać niezbędną liczbę zawodników i osób towarzyszących do rozpoczęcia zawodów.
Skład drużyny może zostać uzupełniony do końca zawodów łącznie z dogrywkami do 14 zawodników oraz 4 osób towarzyszących.
5. Skład drużyny oraz nazwiska osób towarzyszących powinny być wpisane czytelnie bez skreśleń. Imiona i nazwiska zawodników, trenerów oraz osób towarzyszących winny być zgodne z licencjami. Osoba towarzysząca wpisana na 1-szym miejscu w protokóle zawodów jest osobą odpowiedzialną za drużynę i wyłącznie ona jest upoważniona do komunikowania się z sekretarzem i mierzącym czas oraz ewentualnie z sędziami. Przed rozpoczęciem zawodów osoba odpowiedzialna za drużynę musi zapewnić, że w strefie zmian znajdują się tylko wpisane do protokołu osoby towarzyszące i zawodnicy uprawnieni do gry tj. wpisani do protokołu zawodów. Osobą odpowiedzialną za drużynę nie powinien być grający trener wpisywany w pozycji osób towarzyszących jako „zawodnik nr...”. Osoba odpowiedzialna za drużynę ma prawo wyznaczyć inną osobę towarzyszącą lub zawodnika do losowania przed rozpoczęciem zawodów.
6. Do protokołu zawodów wpisuje się do 14 zawodników wg kolejności numerów wzrastających, trenera oraz nie więcej niż trzy inne osoby towarzyszące. Ze względu na możliwość uzupełniania składu drużyny w trakcie zawodów kolejność wpisywania zawodników według numerów wzrastających ma zastosowanie tylko wówczas, jeżeli kompletny skład drużyny jest wpisywany przed rozpoczęciem zawodów. Do protokołu zawodów mogą być wpisane tylko osoby, które posiadają licencje wydane przez odpowiednie agendy ZPRP. W protokóle zawodów należy wpisać numery licencji trenerów i pozostałych osób towarzyszących. Skład drużyny podczas zawodów może być uzupełniony zawodnikami i osobami towarzyszącymi, których licencje zostały sprawdzone przed zawodami. Licencje zawodników i osób towarzyszących pozostają na stoliku sędziowskim do końca zawodów.
7. Przed zawodami osoba odpowiedzialna za zespół przedstawia do sprawdzenia delegatowi-obszernikowi ZPRP lub sędziom prowadzącym zawody licencje zawodników, trenera/ów i osób towarzyszących. Udział w meczu osoby, której ważna licencja nie została przedłożona do sprawdzenia, zgodnie z powyższymi ustaleniami, odbywa się na podstawie pisemnego oświadczenia osoby odpowiedzialnej za drużynę złożonego przed rozpoczęciem zawodów na odwrocie oryginału protokołu z zawodów i wyłącznie na jej i reprezentowanego klubu ryzyko. Udział w meczu osoby, której licencja nie została przedłożona do sprawdzenia, podlega karze grzywny.
8. W strefie zmian miejsca mogą zajmować wpisani do protokołu zawodów zawodnicy i do czterech osób towarzyszących dysponujących odpowiednimi licencjami.

Strefy zmian muszą być oznaczone liniami prostopadłymi do linii bocznej boiska, na zewnątrz tej linii, w odległości 10 metrów od linii środkowej.

9. Podpisany przez sędziów i delegata-observatora ZPRP protokół zawodów rozdzielany jest następująco: oryginał dla KOL ZPRP, pierwsza kopia dla drużyny gości, druga kopia dla gospodarzy, trzecia kopia dla sędziów.

§ 15. Nierozegranie zawodów bez usprawiedliwionej i istotnej przyczyny.

1. Jeżeli zawody nie dojdą do skutku z powodu nieprzystąpienia do nich zespołu gości bez usprawiedliwionej i istotnej przyczyny, klubowi gospodarza - w terminie jednego miesiąca od daty tych zawodów - przysługuje prawo wystąpienia z żądaniem pokrycia udokumentowanej szkody przez klub drużyny gości.
2. Decyzję w sprawie wysokości odszkodowania odpowiadającej faktycznie poniesionej szkodzie podejmuje WZPR prowadzący rozgrywki na podstawie dokumentów źródłowych dostarczonych przez zainteresowany klub.
3. Klub zobowiązany do zapłaty odszkodowania na rzecz przeciwnika musi je uregulować w całości w ciągu 14 dni od daty otrzymania decyzji WZPR w tej sprawie, pod rygorem kary grzywny.

§ 16. Ocena wyników, kolejność drużyn, szczegółowe zasady wyłaniania zwycięzców.

1. W zależności od osiągniętego wyniku w zawodach zespół uzyskuje:
 - 1) za zwycięstwo - 2 punkty,
 - 2) za remis - 1 punkt,
 - 3) za porażkę - 0 punktów.
2. O kolejności drużyn po zakończeniu rozgrywek II ligi decydują kolejno:
 - 1) większa liczba zdobytych punktów;
 - 2) jeżeli dwie lub więcej drużyn uzyska tę samą liczbę punktów:
 - a) większa liczba punktów zdobytych w zawodach pomiędzy zainteresowanymi zespołami;
 - b) większa, dodatnia różnica bramek z zawodów pomiędzy zainteresowanymi zespołami;
 - c) większa liczba zdobytych bramek w zawodach pomiędzy zainteresowanymi zespołami;
 - d) większa dodatnia (mniejsza ujemna) różnica bramek ze wszystkich zawodów;
 - e) większa liczba zdobytych bramek we wszystkich zawodach.
3. O kolejności drużyn w tabeli w trakcie rozgrywek II ligi decydują uregulowania zawarte w ust. 2 niniejszego paragrafu, a w przypadku, gdy zespoły mające równą liczbę punktów nie rozegrały jeszcze bezpośredniego meczu, decydują kolejno uregulowania zawarte w ust.2 pkt 2 d i e.

§ 17. Wycofanie zespołu z rozgrywek.

1. Wycofanie zespołu z rozgrywek przed rozpoczęciem II rundy powoduje automatyczne unieważnienie wyników wszystkich zawodów rozegranych przez ten zespół.
2. W przypadku wycofania zespołu z rozgrywek po rozpoczęciu II rundy dalsze zawody weryfikuje się jako walkower na korzyść przeciwnika, a wyniki dotychczas rozegranych zawodów utrzymuje się w mocy.
3. Nieusprawiedliwione nieprzystąpienie zespołu do zawodów mistrzowskich dwukrotnie w cyklu rozgrywek powoduje automatyczne wycofanie zespołu z udziału w rozgrywkach.

4. Zespół wycofujący się z rozgrywek podlega ponadto karze grzywny w wysokości odpowiadającej kaucji dla danej klasy rozgrywek.
5. W przypadku wycofania zespołu danego klubu z rozgrywek po ich rozlosowaniu lub rozpoczęciu, klub w następnym sezonie może uczestniczyć w rozgrywkach klasy najniższej.
6. Jeżeli klasą najniższą jest II liga, to wówczas zespół może w niej uczestniczyć ale pod warunkiem uregulowaniu wszystkich zaległych kar grzywny.

§ 18. Weryfikacja.

1. Weryfikację rozgrywek prowadzi WZPR prowadzący rozgrywki.
2. Weryfikacja, łącznie z tabelą musi być podana do wiadomości klubów w oficjalnym komunikacie odpowiedniego WZRP w ciągu dwóch tygodni po rozegraniu każdej rundy cyklu rozgrywek.

§ 19. Kary.

1. Za nieprzestrzeganie „Przepisów gry w piłkę ręczną”, zarządzeń KOL ZPRP, WZPR prowadzącego rozgrywki i niniejszego Regulaminu rozgrywek kluby będą karane zgodnie z regulaminem rozgrywek.
2. Wysokość najniższej kary grzywny wynosi 200 zł a najwyższej 2000 zł.
3. Niewpłacenie kary grzywny w wyznaczonym przez WZPR terminie spowoduje automatyczne podwojenie wysokości kary grzywny i wystąpienie do KOL ZPRP o zawieszenie klubu w prawach członka ZPRP.
4. Klubowi zawieszonemu w prawach członka ZPRP przywracane są pełne prawa członka Związku po uregulowaniu należnych kar grzywny.
5. Za przewinienia dokonane w związku z zawodami II ligi WZPR będzie karał kluby, zawodników oraz trenerów i działaczy zgodnie niniejszym regulaminem.

6. Zarząd WZPR będzie orzekał następujące kary za przewinienia zawodników:

- 1) czynne znieważenie uczestnika zawodów, widza lub osoby przebywającej na obiekcie sportowym, na którym rozgrywane są zawody (litera „T” w protokóle):
 - a) odsunięcie od udziału w kolejnych od 4-ch do 12-tu zawodów mistrzowskich;
 - b) w przypadkach szczególnie drastycznych i rażących - dyskwalifikacja na okres od 6-ciu miesięcy do 2 lat, przy odsunięciu od udziału w nie mniej niż 12-stu kolejnych spotkaniach mistrzowskich;
 - c) kara grzywny dla klubu za czynne znieważenie przez osobę towarzyszącą.
- 2) niesportowe zachowanie się (litera „D” w protokóle) – kara odsunięcia od 1-go do 6-ciu zawodów mistrzowskich;
- 3) szczególnie niebezpieczne lub brutalne zagrania i zachowania wobec przeciwnika, za które sędziowie udzielili zgodnie z przepisami kar dyskwalifikacji bądź usunięcia, jak również w przypadkach, gdy uszły one ich uwadze lub zostały nieadekwatnie ocenione – po analizie zapisu cyfrowego na płycie DVD i zasięgnięciu opinii KSW ZPRP – kara odsunięcia od 4-ch do 10-ciu zawodów mistrzowskich;
- 4) dyskwalifikacja udzielona w ostatniej minucie zawodów w sytuacji, gdy drużyna w wybitnie niesportowy sposób próbuje zapobiec, by przeciwnik znalazł się w sytuacji pewnej do zdobycia bramki – kara od 2-ch do 6-ciu zawodów mistrzowskich;
- 7) wybitnie niesportowe zachowanie po zawodach opisane w protokóle zawodów przez sędziów - kara odsunięcia od 1-go do 6-ciu zawodów mistrzowskich.

Wszystkie usunięcia oraz bezpośrednie dyskwalifikacje udzielone w związku z zawodami i wybitnie niesportowe zachowania muszą być szczegółowo opisane przez sędziów na drugiej stronie protokołu zawodów.

Zmiana kwalifikacji czynu tj. niesportowe zachowanie zamiast usunięcia zawodnika może nastąpić wyłącznie na podstawie pisemnego stanowiska KSW ZPRP wydawanego na wniosek WZPR prowadzącego rozgrywkę.

Odsunięcie od określonej liczby zawodów dotyczy liczby kolejnych zawodów danej klasy rozgrywek mistrzowskich i rozgrywek o Puchar Polski.

7. Zarząd WZPR będzie orzekał następujące kary za przewinienia trenerów i osób towarzyszących:

1. czerwoną kartkę (1) – kara odsunięcia od udziału w 1-ych zawodach mistrzowskich;
 2. dwa kolejne wykluczenia na 2 minuty (1, 2) – grzywna dla klubu w wysokości 200 zł;
 3. kolejne trzy żółte kartki (1, 2, 3) – grzywna dla klubu w wysokości 200 zł;
 4. kolejną czerwoną kartkę (2) – kara odsunięcia od udziału w 2-ch kolejnych zawodach mistrzowskich + grzywna dla klubu w wysokości 400 zł;
 5. kolejne wykluczenie 2 minutowe (3) – grzywna dla klubu w wysokości 400 zł;
 6. kolejne trzy żółte kartki (4, 5, 6) – grzywna dla klubu w wysokości 400 zł;
 7. kolejną czerwoną kartkę (3) – kara odsunięcia od udziału w 3-ch kolejnych zawodach mistrzowskich + grzywna dla klubu w wysokości 800 zł;
 8. kolejne wykluczenie na 2 minuty (4) – grzywna dla klubu w wysokości 800 zł;
 9. Trzy kolejne żółte kartki (7, 8, 9) – grzywna dla klubu w wysokości 800 zł;
 10. kolejną czerwoną kartkę (4) – kara dyskwalifikacji na okres 6 miesięcy + grzywna dla klubu w wysokości 1600 zł;
 11. kolejne wykluczenie na 2 minuty (5) – grzywna dla klubu w wysokości 1600 zł;
 12. kolejne trzy żółte kartki (10, 11, 12) – grzywna dla klubu w wysokości 1600 zł;
 13. niesportowe zachowanie po zawodach kara grzywny dla klubu od 1000 zł do 2000 zł;
 14. w przypadkach wybitnie niesportowego zachowania się – kara dyskwalifikacji na okres od 6 miesięcy do 1-go roku przy odsunięciu od udziału w nie mniej niż 10-ciu kolejnych zawodach mistrzowskich + grzywna dla klubu w wysokości od 1000 zł. do 3000 zł;
 15. za przebywanie w strefie zmian osoby zdyskwalifikowanej – kara dyskwalifikacji dodatkowej na okres od 1-go do 3-ch miesięcy + grzywna dla klubu w wysokości 300 zł;
 16. za przebywanie w strefie zmian osoby nieuprawnionej – grzywna dla klubu w wysokości 300 zł;
8. Otrzymana czerwona kartka nie anuluje wcześniej otrzymanych żółtych kartek.
 9. W przypadku otrzymania w jednym meczu żółtej, 2 minut, następnie czerwonej kartki, zalicza się do rejestru wszystkie kary.
 10. Kartki żółte z poprzedniego sezonu nie są zaliczane do sezonu następnego.
 11. Kary nałożone w danym sezonie są egzekwowane w następnym sezonie.

12. Zarząd WZPR będzie orzekał następujące kary za przewinienia klubów:

1. wycofanie klubu lub skreślenie drużyny z rozgrywek – kara grzywny 2000 zł;
2. nieprzystąpienie do zawodów (walkower) – kara grzywny 1000 zł;
3. brak lekarza na zawodach – walkower oraz grzywna w wysokości 1000 zł;
4. udział w zawodach zawodnika nieuprawnionego do gry – walkower na korzyść przeciwnika i kara grzywny w wysokości 1000 zł;

5. samowolne opuszczenie boiska przez zespół w trakcie zawodów mistrzowskich:
 - a) osoba odpowiedzialna za zespół – dyskwalifikacja na okres od 1-go roku do 2-ch lat;
 - b) klub – grzywna w wysokości 3000 zł;
6. brak rejestracji zawodów, nieczytelna lub niepełna rejestracja zawodów – kara grzywny 500 zł w pierwszym przypadku, w kolejnych przypadkach – kara grzywny 1000 zł;
7. brak porządku na widowni – kara grzywny 500 zł w pierwszym przypadku, w kolejnych przypadkach – kara grzywny do 2000 zł;
8. brak porządku na obiekcie sportowym zagrażający bezpieczeństwu uczestników zawodów – kara grzywny od 1000 zł do 3000 zł;
9. używanie przez widzów środków pirotechnicznych – kara grzywny 3000 zł w pierwszym przypadku, w kolejnych przypadkach 5000 zł;
10. niesportowe zachowanie zorganizowanej grupy kibiców zespołu gości – kara grzywny 1000 zł w pierwszym przypadku, w kolejnych przypadkach – kara grzywny 3000 zł.;
11. niewłaściwą pracę spikera stwierdzoną przez sędziów lub delegata-observatora ZPRP (tendencyjność, podburzanie publiczności, komentowanie decyzji sędziowskich) – kara grzywny 500 zł;
12. nieczytelne wpisy lub skreślenia w protokóle – kara grzywny 100 zł w pierwszym przypadku, w kolejnych przypadkach 300 zł;
13. nieterminowe wysłanie oryginału protokołu do biura WZPR – kara grzywny 300 zł;
14. zagubienie oryginału protokołu – kara grzywny 1000 zł;
15. niepodporządkowanie się zarządzeniom i wymogom KOL ZPRP oraz WZPR – kara grzywny od 300 zł do 500 zł;
16. niedociągnięcia organizacyjne wynikające z Regulaminu rozgrywek – kara grzywny od 300 zł do 2000 zł;
17. opóźnione nadesłanie zawiadomienia o zawodach – kara grzywny 300 zł;
18. niezgłoszenie w terminie hali sportowej do rozgrywek – kara grzywny 300 zł;
19. brak zawiadomienia o zawodach WZPR, sędziów i delegata-observatora ZPRP – kara grzywny 300 zł;
20. brak dokumentu licencji zawodnika, trenera bądź osoby towarzyszącej, wpisanych do protokołu zawodów – kara grzywny 300 zł;
21. nienadesłanie „Oświadczenia Zarządu klubu o bezpieczeństwie zawodów ligowych w piłce ręcznej” lub zezwolenia na organizację imprez masowych w terminie 7 dni przed rozpoczęciem rozgrywek – kara grzywny 300 zł;
22. niewykonanie zaleceń dotyczących kontroli antydopingowej – kara grzywny 500 zł. w pierwszym przypadku, 1000 zł w każdym następnym przypadku.

§ 20. Protesty.

1. Protesty mogą dotyczyć wyłącznie udokumentowanego naruszenia „Przepisów gry w piłkę ręczną” przez sędziów, w tym sekretarza i mierzącego czas lub delegata-observatora ZPRP.
2. Protesty od decyzji sędziów podjętych w trakcie zawodów, dotyczące interpretacji przez nich „Przepisów gry w piłkę ręczną”, nie podlegają rozpatrzeniu.
3. Wszelkie protesty rozpatrywane będą zgodnie z niniejszym regulaminem.
4. Protest musi być wniesiony do Komisarza Ligi na piśmie (listem poleconym lub za dowodem doręczenia) z równoczesnym wpłaceniem kaucji w wysokości 2000 zł w terminie 48 godzin od zakończenia zawodów.

5. W przypadku protestu klubu dotyczącego naruszenia przepisów gry przez sędziów, decyzja w sprawie powtórzenia zawodów może być podjęta przez Komisarza Ligi, po zasięgnięciu opinii Kolegium Sędziów ZPRP.

W przypadku powtórzenia zawodów wynikających z naruszenia przepisów gry przez sędziów koszty powtórzonych zawodów pokrywa Związek z prawem regresu w stosunku do sędziów w wysokości do 1000 zł.

6. W przypadku odrzucenia protestu przez Komisarza Ligi klub ma prawo wnieść odwołanie do Kolegium Ligi ZPRP w terminie 7 dni od daty otrzymania decyzji wraz z równoczesnym wpłaceniem kaucji w wysokości 4000 zł.

Decyzja Kolegium Ligi ZPRP jest ostateczna.

§ 21. Odwołania.

1. Odwołania od decyzji Komisarza Ligi dotyczących spraw dyscyplinarnych oraz weryfikacji wyników zawodów rozpatrywane są przez Kolegium Ligi ZPRP.

Odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, za pośrednictwem Komisarza Ligi, z równoczesnym wpłaceniem kaucji w wysokości 2000 zł.

2. Od decyzji Kolegium Ligi ZPRP może być złożona kasacja do Zarządu ZPRP po wpłaceniu kaucji w wysokości 4000 zł. Kasację składa się w terminie 30 dni od daty otrzymania decyzji Kolegium Ligi ZPRP.

Decyzja Zarządu ZPRP jest ostateczna.

3. **Odwołania składane bez zachowania procedury odwoławczej nie będą rozpatrywane.**

§ 22. Kontrola antydopingowa.

Niezależnie od kontroli przeprowadzanych podczas zawodów ligowych przez Komisję ds. Zwalczenia Dopingu w Sporcie prowadzone będą również kontrole w klubach.

1. Kluby mają obowiązek podawania informacji dotyczących miejsca i terminów zorganizowanego treningu zawodników w sposób określony przez Komisję do Zwalczenia Dopingu w Sporcie. Informacje te będą cały czas traktowane jako poufne i będą wykorzystywane wyłącznie w celach planowania, koordynowania i przeprowadzania badań antydopingowych oraz zostaną zniszczone, gdy stracą przydatność do wyżej określonych celów.
2. Kluby są zobowiązane podawać informacje o miejscu i terminach treningów na okres jednego miesiąca, nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem tego miesiąca. W przypadku konieczności zmiany wcześniej wprowadzonych danych, klub jest zobowiązany o zmianach poinformować niezwłocznie.
3. W przypadku, gdy Klub nie spełni obowiązku o którym mowa w ust. 2 będzie ukarany grzywną. W przypadku powtórzenia się podobnych przypadków kara grzywny zostanie podwojona. Podobne sankcje zostaną zastosowane w przypadku, gdy dane podane Komisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie były niekompletne lub błędne w stopniu uniemożliwiającym skuteczne przeprowadzenie kontroli antydopingowej.

Regulamin został zatwierdzony uchwałą nr 44/08 Zarządu Związku Piłki Ręcznej w Polsce z dnia 4 sierpnia 2008 r.